

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Ο ΜΠΑΡΜΠΑΜΑΝΩΛΗΣ

Μιά φορά, σ'ένα χωριό τού Ταιφύρου, στά Κατσουλιάνικα, πέθανες ένας φυσικαράς μπαλωματής πού τὸν λέγανες Μπαρμπαμανώλη. Ο μακαρίτης, ήτανε καλός διηθωτος, περνούσε καλά με τὴν γυναίκα του, μέ τοὺς γειτόνους και μ' διούς τοὺς χωρισιούς του, καὶ γι' αὐτὸν ἦμα ἀκούσαν τὸ θάνατο του ὅλο τὸ χωριό σηκώηκε στὸ πῦρο. Νῦ μή τα πολύλογούματα λοιπόν, ἔβγαλαν τὸ λειψανὸν ὑπερεξ' ὁπ' τὸ μεσημέρι καὶ τὸ πήγαν σ' ἕνα ξωκαλῆσιν νὰ τὸ διαβάσουν. Όταν δώρα ἔφεσαν ἐκεῖ, οἱ λησοὶ είχαν δύσιν και ἐπειδὴ δὲν μπορούσαν νὰ τὸ πᾶν τέτοιαν θράσιαν στὸ σπίτι του, ἀράνη πρώτα είπαν νὰ πάντα αὐτῷ νὰ τὸν θάψουν. Ἐκεῖ συνενθίζουν γ' αὔριον τὶς ἀνάκλησις ἀνοικτές νύχτα μέρα. Κατὰ τὶς ὄχτις τὸ βράδυ ἀρχισε νὰ περπήτη η βροχή με τὸ τουλούμη. «Ἐνας χωριάτης, περνῶντας τὸ κακολήσιν ἐκείνην τὴν ὥρα, ἀπέτηκε μέσα γιὰ νὰ γλυτωθῇ ἀπ' τὴ βροχή και νὰ κοιμηθῇ κι' ἀλλας ἐκεῖ, ἐπειδὴ γιὰ νὰ πάντα μεριά, και δεύτερο γιατὶ φοβίστεν μήνη πέστι σὲ κάνα βαθὺ λακού, περιπέτερας στὰ σκοτεινά. Άμα εἰδες τὸν πεθαμένο ὁ χωριάτης ἔσθομαξε, και εἶπεν δὲν μπορούσε νὰ φύγῃ ...»

Ζερώνται λοιπόν σὲ μάτια γνωνά της ἀνάκλησις και τὸν πρόλεντι όπων.

«Άμα ἔπειτας ἐκεῖ, βάζει τὸ κεφάλι του στὰ σίδερα τοῦ μικροῦ παρασημούντο πούνταν στὰ πλάγια και λέει στὸ πεθαμένο ἔτοις σ' ἀστειά, γιατὶ ἡταν χωρατάκης :

— «Ε! Μπαρμπαμανώλη, πῶς τὰ πέρασες ἀπόψε ;

— Κακοὶ και ψυχρά, τοῦ παπορίνεται ἀπὸ μέσα διὸ χωριάτης πούχε μείνει δῆλη νύχτα με τὸν πεθαμένη, γιατὶ, ἔνυχα, βλεπεῖς, νὰ τὸν λένε κι' αὐτὸν Μανώλη.

Μόλις ἀκουσας ὁ παπᾶς αὐτὰ τὰ λόγια, νόμιμα πῶς ὁ πεθαμένος ἀναστήθηκε κι' δύοντας φύγει-φύγει !... Σηκώνται τὰ ράσα του και πηδούντας ἀνάμεσα στὰ χωράφια φτανει κατατρομαγμένος στὸ σπίτι του.

— Τὶς ἔπαθες ; τὸν ωραίεις ή γυναίκα του.

«Ο παπᾶς πέφτει λαχανισμένος σὲ μάτια γνωνά τοῦ σπιτιοῦ και δὲν μιλάει.

— Καλέ τι ἔχεις ; τοῦ λέει νὰ παπαδιά.

— «Ο πε...πε...πεθα...θα...μέ.. μέ...νος...»

— Αϊ ;...

— «Α...α...ά...να...στ...ηθ...κε...!... σκούζεις κι' η παπαδιά.

Και δὲν χάρια καιρού, τρέχει στὰ σοκάνια και λέει στοὺς γειτόνους πῶς διὸ Μπαρμπαμανώλης ἀναστήθηκε !

«Όλο τὸ χωριό μαζεύτηκε τὸν πάντα γιὰ νὰ πάντα στὴν ἀνάκλησια νὰ δην τὶ συνέβη. Στὸ δρόμο που πηγαίνουν, βρίσκουν τὸν ζωντανὸν Μανώλη πούχε καιμούθη τὸν νύχταν στὴν ἀνάκλησια με τὸν πεθαμένο.

— Πού πηγαίνετε όρε ; τὸν λέει.

— Πάμε στὴν ἀνάκλησια νὰ δούμε πού ἀναστήθηκε ὁ Μπαρμπαμανώλης ; τ' ἀποκρίνονται.

— Καλέ, πούδις σᾶς τάπει αὐτά ;

— Η παπαδιά μας τάπει. Τὸν εἰδες λέει νὰ παπᾶς διλοξώντανο μπροστά του...

— Τὸν εἰδες, γιὰ τὸν ἀκουσεις ;

— Τὸν ἀκουσεις...

— Βρέ σεις τρελαθήκατε ! Δὲν ήταν βρέ δὲ πεθαμένος. «Ἐγώ είχα μητ' κι' είχα κοιμηθῆ στὴν ἀνάκλησια τὴν νύχτα γιὰ νὰ γλυτωθῶσι ἄπ' τὴ βροχή. Και τὸ πρώτη ἀκούγοντας νὰ φωνάζουν «πῶς τα πέρασες ἀπόψε Μανώλη;», ἀποκρίθηκα «κακαὶ και ψυχρά», γιατὶ σ' ἄλλησα καικουμήθηκα.

Σκάζουνται στὰ γέλια οι χωριάτες, τρέχουν, τὸ λένε στὸν παπᾶ και τὸν ἔστηκανουν νὰ θάψουν τὸ πεθαμένο.

Σηκώνται πάντα τὸ σεπτεμβράφειο, μάτια πάντα είχαν τὸ φωτιό, νομίζουντας πῶς διὸ πεθαμένος μάλιστα. «Ἐκεῖ λοιπόν που τὸν θάψεις τοῦ λέει :

— Σὺ μ' ἀποκρίθηκες τὸ πρώτη Μπαρμπαμανώλη ;

— ...

— Μίλα μου συχωρεμένες... Θὰ μιλήσης ;... «Α, ἔτσι, δὲν μιλᾶς. 'Αμ' σε ἔξοδο γιὰ τὶ τζαναμέτης είσαι...». Μού φωνάζεις τὸ πρώτη γιατὶ σοῦ χάλασα τὸν υπνό και τύρα μού κάνως τὸν ἀκατάδεχτο. Φταίω για νὰ σ' ἀφήσω μάλιστα ;...

Κ' έψυγε χωρίς νὰ τὸν φάλη...

πως μάτιας, μήποτε ζηλέψης τὸν πατέρα του... τὸν ἀνθρωπο που γνωρίσα επειδὴ ἀπ' τὸν διάρρησα μού... καὶ... πρὶν γνωρίσω ἀσένα....

Σηργύγοντας δυνατά τὶς γροθιές του, μέ κομένη τὴν ἀναπνοή, κατασυγκινέντως δι Μονεκούρη, κατέταξε τὴν Συμάνη μὲ γουρλιό μένα μάτια, στὶς ἀκραίες τῶν διοπών είχαν φανή δυν δάκρυσα...

— Πλέος τὸ λένε τὸ παιδί του ; καταρρεώσεις ν' ἀρρεσθῇ τέλος.

— Ζάκι.

«Ἐνας λυγμός πνίγηκε μέσ' στὸν λάρυγγα του.

— Καύσιμη, καύσιμην μου, Συμάνη ! γιωνίσεις τότε. Τὶ παρεξήγορς ;... Τὶ μοιραία παρεξήγορη, θερό μου !...

Και ἀπλώς τὰ χέρια του νὰ σφίξῃ τὸ δικαίη της, μέ μάτιας τὸ σρυπερη, τόσο ἀπάλη, σᾶν νὰ θήσεις νὰ τῆς δώσῃ πίσω δηλη τὴν ἀγάπη που τῆς είχε στέρεσεις σόους μήποτε, σᾶν νὰ τῆς δέλεις :

— «Συγνώμην ! Συγχωρησεις με φτωχή καρδιά !...»

BALLADE

(Ο τρευθαδούσεις καὶ ἡ πυργοδέσποινα)

— Θάλιες χρυσοστελέφαντινο
θρόνο ἀψηλὸν νά τίσισθ
κι' ἀπάνων νά σε στησω

— Δὲν θέλω θρόνο φυάτικο
πλάστατον λογησμοῦ σου
Μὲ φύνεις μένα δ νοῦσ σου

τροπλέ εραπούσιστη.

— Θάλιες τ' εἰστέραια τοῦ οὐρανοῦ
νά φέρει στὴ ποδάρια σου
κι' ετοι μὲ μάτια σου

— Μὲ φύνεις νάσιστη ;
— Μὲ φύνεις νάσιστη ;
τοῦ πάροντας δέσποινα του
διά πονή νά χοραστή...

— Τυφλός, χωρὶς καρδιά και νοῦ
κυλάει στὰ πόδια ἀκείνης...

— Αγ! τώρα, τι θά γενίνεις
φτωχὴ εραγουσιστή;

— Θάλιες νά τέρρω μάτια
τὸ πατέρινο μῆρο
νά τὸ σκορπίσο, γύρω
ή γῆ νά μυριστή ;
— Μὲ φτάνεις μένε τὸ δρωμα
διούσιον σκορπάσι ή καρδιά σου
Δόξ μου ταῖς ενοντάσιον
καλέ εραγουσιστή...

Και δίνεις νέος τὰ μάτια του
τὸν νοῦ του, τὴν καρδιά του
νά πάροντας δέσποινα του
διά πονή νά δεσποινά του
διά πονή νά χοραστή...

Τυφλός, χωρὶς καρδιά και νοῦ
κυλάει στὰ πόδια ἀκείνης...

— Αγ! τώρα, τι θά γενίνεις
φτωχὴ εραγουσιστή ;
— Γ. Β. Τσεκοπούλου

ΥΣΤΕΡΙΝΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Πάμε διπαπᾶς στὸ δρόμο μὲ μάτια σηκωμένα,
μὲ μάτια σηκωμένα και προσυγῆ στὸ χειλῆ
μὲ έσκεπτο κεφάλαι και τὰ μαλλιά λυμένα και μὲ τὸ πετροχῆλι.

Στὸ δρόμο ποὺ πηγαίνεις στὰ πόδια τοῦ βαστᾶ
και δέντροι αντημένιο στὰ πόδια του βαστᾶ
και φός εξεῖ μονάχον στὴν ἄγια κοινωνία καντῆλι πάει μπροστά.

Γυναίκα μαριοφόρο ποὺ πάρει βιατική
κρατάει τὸ καντῆλι τὸ κόκκινο βαμμένο μὲ φλόγα μιστική.
Μὲ πρόσωπο θλιμένο μὲ εὐλάβεια μεγάλη
διούσιον διαβάτες στὸ δρόμο θά σταθοῦν
και τ' ἄγια κυττάντες μὲ έσκεπτο κεφάλαι θά σταυροκοπηθοῦν.

Μὲ τ' ἄγιο ποτῆρα και μὲ τὸ πετροχῆλι
τρέχεις δι παπᾶς, κι' ἔμπορος του πηγαίνεις τὸ καντῆλι
ἀστέρι θαμπωμένο, μισθωτιστη ψυχή...—“Αχ ποιός ψυχομαχει!..”

Z. Π.

LANGUEUR D'AMOUR..

— Αχ ! νά φιλοῦσα τὰ δυό χειλῆ μη τὰ ματωνής. Τι σοῦ φταινει;

— Αχ ! μοῦ πονέσαν τὰ γιαλάκια μου !

— Σώνει...γλυκέ μου ἀγαπημένες...
— Και νά περνάνε τὰ μεσανχτά, και αὐδούσες, και βραδύσεις, και

— χρόνοι, Και νά σου λέω «ἄκομα, ἀγάπη μου...»

— άκομα, ἀγάπη μου... Δε σώνει...
— Νεπολέων Λασπαθώτης

Ο ΛΟΓΕΙΑ

— Όλο γελά, θαρρούσις και τὰ λασκάκια
Ποὺ βλέπεις στὸ δροσάτο μάγουλό της

— Έχουν φωτηγά τὰ γέλια σᾶν πουλάκια

— Και καλαδούν σκοπό τους τὸ σκοπό της.

— Μὲ πέθανεις ! της λάδι και γελάσι !

— Οργιζεις ποτέ της νά μή κλαψή,

— Λέει δὲν εμάθεις τὶ παρδούς θά καψή.

— Και δὲν τὴ μελέταις τὶ παρδούς θά καψή.

— Ότιμε, τὴν εἰδα δάκρυανάδεινην

— Νά πνιγει τὸ αἰώνιο της τὸ «χάρα»,

— Γιατὶ στὴν τραχηλιά της είχε μείνει

— Μιά σούφρα αἴσιόφορη μονάχα !...

— Κλ. Τριαντάφυλλος (Ραμπαγάς)